

винаги онъзи, които съж поголъми и погнеразсъдителни. Още погвече и самата побъдба е твърдъ чудна въщъ, защото не редко се е случвало, щото побъденитѣ, съ течение на връмето, да станатъ побѣдители. Отъ тукъ съ самите исторически мисли става по нѣкога онова сѫщо, което и съ голямитѣ континентални или степски реки. Тѣ не стигатъ въ морето, което е цѣлта на всичката текуща вода върху земята, пътъ се растакатъ въ широки блати или се губятъ въ прѣська. Може би сѫдбата да е рѣшила щото именно Балканскитѣ народи да отвратятъ или и заприщатъ двѣтѣ голъми реки, които напиратъ върху тѣхъ отъ къмъ съверъ. Ала каквото и да е станжало, тѣ съ принудени да влѣзнатъ въ борбата. Защото, който бѣга отъ борбата, той чрѣзъ сѫщото туй намалива шансовете на съществуванието си. Разбира се, че тѣ не могатъ да се заематъ за такава исполинска работа, ако останатъ усамотени и чужди единъ другиму както съ днеска. За такавътъ работа е нуждна тѣхната съединена сила. „Два лѣщника надвишватъ на единъ оръхъ“, та и малкитѣ народи като се сдружатъ, могатъ да развишатъ голъма сила.

Има 3—4 години отъ какъ и у насъ самите захванахъ погживо да се занимаватъ съ въпросътъ за съдружванието на Балканскитѣ народи. Поминалата пъкъ година тоя въпросъ испѣкна ненадѣйно, въ форма приблизително съвсѣмъ акутна. Даже почнаха, макаръ по единъ твърдъ чуденъ и необимисленъ начинъ, да се праватъ чакъ и приготовления за неговото рѣшаванье.

Въ това врѣме и у насъ бѣше се породило желанието, щото да изнесемъ на явѣ нѣколко наши мисли за рѣшението на тоя въпросъ. По причини пъкъ, които лежаха въ тогавашното наше служебно положение, нашето желание не можа до днесъ да се осѫществи.¹⁾ Читателите ще видятъ да ли това закъснѣвание е било въ врѣда на туй наше предприятие.

II. Происходението на идеята за Балкански Съюзъ и нейната отхрана у насъ.

Въпросътъ за съюзътъ на балканскитѣ народи не е съвсѣмъ новъ, както нѣкои може би ще си помислятъ. Съ него-

¹⁾ По това врѣме писателя е билъ срѣзки консулъ въ Скопие. Пр.